

Pestprotocol Het Zonnewiel de Bilt.

Pesten kan op iedere school voorkomen. In dit document is onze visie op pesten verwoord en staat beschreven wat de stappen zijn wanneer er sprake lijkt te zijn van pesten.

Definitie van pesten

Er is sprake van pesten wanneer een kind herhaaldelijk last heeft van negatieve acties van een ander die specifiek op hem/haar gericht zijn. Je kunt hierbij denken aan fysieke acties, verbale acties, psychologische acties of via moderne media. Vaak is de macht hierbij ongelijk verdeeld.

Plagen of pesten

Het lijkt een grijs gebied: wat is nu plagen en wat pesten? Toch zijn de richtlijnen hiervoor redelijk duidelijk. De duidelijkste richtlijn is dat plagen in het zicht van een leerkracht gebeurt en pesten achter de rug van leerkrachten. Zoals gezegd is pesten structureel op één persoon gericht. Plagen daarentegen gebeurt minder stiekem. Ook is plagen over het algemeen beter verdraagbaar voor beide partijen en gaat het plaaggedrag veel minder ver dan pestgedrag. Vrienden onderling kunnen uitstekend plagen omdat ze elkaar (en elkaars grenzen) goed kennen.

Preventie

In een goed klassen- en schoolklimaat wordt de kans op pesten verminderd. Met behulp van de Rots en Water programma doet de school aan preventie. Onze schoolregels zijn daarin ondersteunend.

De schoolregels zijn:

- We zijn aardig voor elkaar.
- We helpen elkaar en komen voor elkaar op.
- We doen elkaar geen pijn, met woorden of daden.
- We luisteren naar iedere volwassenen.
- Stoppen is stoppen.
- We ruimen onze spullen op en zijn netjes met onze spullen.

- Lenen is vragen.
- In school lopen we rustig.
- In de pauze ben je buiten (als je naar de w.c. moet vraag je toestemming aan de pauzewacht).

De school maakt onderscheid tussen onvermogen en onwil.

Is er sprake van onvermogen, dan mag deze leerling erop vertrouwen dat hiermee rekening wordt gehouden. Deze leerling heeft veel te leren in een moeizaam proces. De omgeving heeft daar begrip voor.

Is er sprake van onwil, dan krijgt deze leerling een grens gesteld, ook als dat samengaat met onvermogen. Bij onwil kan geen beroep meer worden gedaan op begrip vanuit de omgeving. Die rek is eruit. Het kan namelijk niet zo zijn dat de omgeving overal rekening mee moet houden, en dat het onwillige kind om wat voor reden dan ook “de eigen gang” mag gaan.

Signaleren van pesten

Met preventie kan niet altijd worden voorkomen dat pesten zich voordoet. Omdat pesten iets is dat voor leerkrachten vaak niet goed zichtbaar is, is het belangrijk dat de leerkracht en de ouders goed met elkaar samenwerken om ervoor te zorgen dat de sfeer in de klas goed blijft. Dit kan door de leerkracht op de hoogte te stellen indien een kind zich gepest voelt. Hiervoor is het van cruciaal belang dat kinderen hun zorgen leren delen met iemand die zij vertrouwen, zoals hun moeder, vader, leerkracht of medeleerling. Wanneer er sprake is van pesterijen, dan is het belangrijk dat kinderen dat vertellen aan hun ouders en leerkracht. Het melden van een pestincident wordt nooit gezien als 'klikken'.

Op school volgen we de sociale veiligheid van onze leerlingen via de leerling tevredenheid vragenlijst van IEP. Jaarlijks vullen de leerlingen van klas 4, 5, en 6 deze in. Deze gegevens gebruiken we om dit te monitoren en zo nodig actie te nemen.

Melden versus klikken

Onder klikken verstaan wij: het niet noodzakelijk komen melden van 'wangedrag' van een ander kind met de bedoeling om zich ermee te bemoeien of dat specifieke kind op zijn kop te laten krijgen.

In geval van gevaar, geweld, vernieling of diefstal hebben alle leerlingen de plicht dit te melden. Dit wordt niet als klikken gezien! Hierbij moet door het gezag worden ingegrepen om de sfeer en veiligheid op school goed te houden.

Alle partijen verantwoordelijk

Wij gaan ervan uit dat vrijwel alle kinderen het verlangen hebben een goed mens te willen zijn en in het kader daarvan niet de bedoeling hebben om een ander kind iets 'aan te doen' of te pesten. In de basisschooltijd is het ontwikkelen van

passende sociale vaardigheden een leerdoel. Dit gaat met vallen en opstaan. Toch gaat het wel eens mis.

Op school gaan wij er van uit dat bij pesten alle betrokken verantwoordelijk dragen: de pester, de gepeste en de 'rest van de klas'. Dit betekent dat de pester bewust moet worden gemaakt van de gevolgen van zijn gedrag, waardoor dit in de meeste gevallen zal stoppen. De gepeste moet worden geholpen in het niet oproepen van pestgedrag en leren hoe daarop te reageren. Wanneer het in zijn/haar kracht komt te staan door het pestgedrag te weren, zal het competentiegevoel van het kind vergroot worden en daarmee iets geleerd hebben waar het zijn leven lang iets aan heeft. Een andere, zeer belangrijke factor is de omgeving, de 'rest van de klas'. Pesten vindt alleen plaats als er kinderen zijn die dit 'leuk vinden', stimuleren of zich in elk geval niet distantiëren van het pestgedrag. De pester zal snel geneigd zijn te stoppen als zijn omgeving het gedrag afkeurt. Kinderen moeten zich bewust worden van al deze 'rollen' en hoe daar op de juiste manier mee om te gaan. Vandaar dat dit in de Rots en Waterlessen en in gesprekken in de klas aan bod komt.

Onkunde/onwil

Wanneer een kind zich 'vergist' en pestgedrag vertoont, dan zal het zijn vergissing recht moeten zetten en proberen niet te vervallen in dezelfde fout. We gaan uit van de behoefte van vrijwel alle mensen om 'het goede' te willen doen. Daardoor zal hoogstwaarschijnlijk het gedrag verbeteren.

Indien dit niet het geval is, onderscheiden we twee aspecten van elkaar: onkunde en onwil. Is er sprake van onkunde dan krijgt een kind gelegenheid om te leren en het goed te maken. Hier zitten uiteraard grenzen aan. Als het gedrag te vaak en te hevig over de schreef gaat, zal het protocol stappenplan verbeteren gedrag in werking worden gesteld. Hierin gaat een kind een traject om gedrag te beteren in samenspraak met de leerkracht, ouders, IB en evt. directie. Meestal leidt dit tot verbetering. Indien dit niet het geval is, wordt het protocol verder gevolgd met in het meest extreme geval schorsing of verwijdering.

Is er sprake van onwil, dus het kind geeft aan bewust de bedoeling tot pestgedrag te hebben, dan vindt een gesprek met het kind, leerkracht, ouders en directie plaats. Het kind wordt toegang tot de eigen klas onttrokken tot het gesprek gevoerd is. Wanneer ouders de bedoeling van hun kind niet steunen, is er ruimte voor een plan tot verbetering. Na opstellen van dit plan, waarmee het betreffende kind instemt, krijgt het weer toegang tot de klas. Dit moet dan wel binnen gestelde tijd tot verbetering leiden. Ontkennen of steunen de ouders de verkeerde bedoeling van hun kind, dan zal de school aangeven geen perspectief te zien in verdere samenwerking.

In de praktijk komt deze situatie zeer zelden voor. Het is echter van groot belang dat deze grenzen gesteld worden, in het belang van de schoolveiligheid voor iedereen met goede wil.

Wanneer er signalen van pesten komen.

Stappen.

- a. De leraar signaleert tekenen van pestgedrag al dan niet na een melding van een kind, ouder, collega of een ander.
- b. De leraar gaat na of de melding overeenkomt met de definitie van pesten of dat het plagen betreft.
- c. Als er sprake blijkt van pestgedrag, onderneemt de leerkracht actie: De pester zal bewust gemaakt worden van de gevolgen en met de ouders wordt doorgesproken hoe het kind daarbij geholpen kan worden. Het gepeste kind wordt geholpen om pesten te leren voorkomen en dit wordt met diens ouders besproken. De 'rest van de klas' wordt op zijn verantwoordelijkheden gewezen. De leerkracht volgt nauwlettend hoe dit zich ontwikkelt. In de meeste gevallen zal dit tot verbetering leiden.
- d. De leraar bespreekt de situatie binnen een week met de coördinator sociale veiligheid. Zij bespreken wat er verder nodig is.
- e. De leraar oefent onmiddellijk verscherpt toezicht uit, informeert collega's zodat er verscherpt toezicht is op het plein.
- f. De leraar houdt het verloop bij in het dossier van de leerlingen.
- g. Verbetert de situatie niet, en is er sprake van extreem gedrag en een te grote zorgvraag van de pester dan volgt een individueel handelingsplan, met in het uiterste geval de schorsings- en verwijderingsprocedure,
- h. Verbetert de situatie niet omdat de gepeste meer zorg nodig heeft dan kan er een aanvraag worden gedaan bij het samenwerkingsverband voor ondersteuning of worden ouders verwezen naar psychologische hulp.